

MŪSŲ LIETUVA

1

NR 14 (1288) XXV. 1973 M. BALANDŽIO - ABRIL 5 D. Kaina 60 centavų
R. Juatindiņa, 20 Caixa Postal 4421 - São Paulo, ESP. Teleffonas 273-03-38

Plačiajame Pasaulyje

ARGENTINA

Prezidentūrą laimėję peronistai, būsimieji krašto valdytojai (po geg. 25 d.), yra labai nepatenkinti, kad Brazilija su Paragvajum rengiasi statyti milžinišką užtvanką būsimai elektros gaminimo įmonei ant upės Paranā. Ieško taip pat priekabių ir pradėjus uždarinēt užtvankos Ilha Solteira dalį, kad būtų galima pripildyti būsimąjį ežerą kitai elektros gaminimo įmonei. Argentinos ambasadorius įteikė skundą tarptautinei organizacijai Naujorke, bet tą pripažino, jog Brazilija nenusikalto tarptautinėms sutartims.

WASHINGTONAS

Amerikon atvyko Pietinio Vietnamo prezidentas Thieu tartis su prezidentu Niksonu dėl savo krašto politinės ir ekonominės ateities. Kraštui iš griuvėsių atstatyti ir pačiam nuo komunistų pasikėsimų gintis bus ir toliau reikalinga Amerikos pagalba. Tą jis nori užsitikrinti.

VATIKANAS

Išleistas naujas parėdymas, kas ir kaip galės dalinti šv. Komuniją Katalikų Bažnyčioje. Dekretas nurodo dvi dalintojų rūšis: viena – nuolatiniai dalintojai, tai kunigai ir dijakonai, kaip buvo iki šiol. Kur jų netrūksta, ten kitiems neleidžiama dalyti Švenčiausią.

Antroji rūšis dalintojų tai „ypatingieji“ dalytojai tais atvejais, kai ar visai nėra kunigų ir diakonų, ar kai tiek daug suplaukia tikinčiųjų, kad esančių kunigų nepakanka patogiai aprūpinti tikinčiuosius dieviškuoju maistu. Tais atvejais Komuniją dalyti galės abiejų lyčių tikintieji. Bet juos turės parinkti, ir pamokyti, ir paskirti vietos vyskupas, t.y. turės gauti vyskupo įgaliojimą-pasiuntinystę.

S. Paulyje jau buvo kelios bažnyčios kur pasauliečiai vyrai dalijo Komuniją. Dabar galės būt jų daugiau.

Tai nėra visai naujas, niekada negirdėtas dalykas. Pirmaisiais krikščionybės laikais visi tikintieji galėdavo gauti iš vyskupo ar kunigo Švenčiausią kurį įvynioję į lininę skepetaitę parnešdavo namo seneliams, ligoniams, negalėjusiems dalyvauti mišių aukoje.

Dabar vietos vyskupai galės leisti dalijančiam padėti Švenčiausią ant pri-

mančiojo rankos, o tas pats įsidės burnon.

Tuo tarpu dar reikia palaukti, iki mūsų arkivyskupas visa tai paskelbs, kas ir kaip bus daroma mūsų bažnyčiose.

VATIKANAS

Popiežius Paulius VI priminė tikintiesiems komunistų kraštuose persekiojamą Katalikų Bažnyčią. Prašė melstis už tuos brolius, kurie negalės drauge su mumis laisvai švęsti džiaugsmingą Velykų šventę, kurie turi nuolat gyventi baimės šešėlyje, kurie turi kentėti nuo skaudžių neteisingų įstatymų, neturėdamų laisvės atvirai išpažinti savo tikėjimą ir atlikti savo misijinę pareigą. Baigdamas pridėjo: „Melskimės ir už tuos, kurie per savo trumparegiškumą išsižada tikrosios gyvenimo prasmės, tikrosios žmogiškos pažangos paslapties, vienybės ir taikos“.

ALBANIJA

Vakarų pasiekė žinia, kad tame komunistiniame krašte buvo pasmerktas mirti kunigas Bernardinas Šlak už tai, kad jis parengė ir prileido vaiką pirmos Komunijos.

Prieš išleidžiant į sceną Grandinėlės šokėjus, A. Sagienė kiekvieną rūpestingai apžiūri ir patikrina net kaklaraištį. Iš kairės šokėjai Marius Narbutaitis, neseniai iš Lietuvos atbėgęs Antanas Mockapetris, kuris Lietuvoje šoko tautinių šokių ansamblyje ir čia tuojau įsijungė į Grandinėlės šokėjų eiles, ir A. Sagienė, J. Garlos nuotrauka

IZRAELIS

Birželio mėnesį Izraelyje lankysis V. Vokietijos kancleris Willy Brandtas. Tai ženklas, kad žydai su vokiečiais stengiasi užmiršti nacių laikais atsitikusius baisiuosius įvykius ir nori užmegsti draugiškus santykius.

BRAZILIJA

S. Paulo. Miesto valdžia paskelbė imsiantis griežčiausių priemonių sutvarkyti automobilių ir žmonių eismą-judėjimą gatvėse. Dabartinė betvarkė yra pasiekusi tokio laipsnio, kad vietomis pravažiavimas yra stačiai suparaližuojamas. Motoristų daugybė nepaiso raudonų žalių šviesų, nė savo linijos. Pėstieji irgi vaikščioja kaip kam patinka ir kliudo automobiliams ir autobusams normaliai važinėti.

Šį trečiadienį (bal. 4 d.) 2.400 policininkų ims ko griežčiausiai prižiūrėti, kad visi, ir motoristai ir pėstininkai laikytųsi eismo tvarkos. Nesilaikantieji bus griežtai baudžiami.

Einančius skersai gatvę kvadrų viduryje, ne prie skersgatvių, baus pinigine pabauda. Baus pėstininkus ir už ėjimą per raudoną šviesą.

Motoristus baus labai griežtai už važiavimą per raudonas šviesas, už sustojimą pėstiesiems skirtuose perėjimuose, už statymą mašinų draudžiamose vietose, už greitą važiavimą.

Jei policija tikrai bus tokia griežta, kaip nori miesto prefektas, tai galima tikėtis, kad greitai laiku S. Paulo eismas susitvarkys. Bet reikia visiems bendradarbiauti: ir pėstininkams, ir motoristams ir policijai.

Naujorko arkivyskupui leidus, moterys jau pradėjo dalinti šv. Komuniją bažnyčiose per mišias. Čia regime Alanna Granella sv. Jokūbo bažnyčioje dalinančia Švenčiausią šalia kunigo.

Tikinčiųjų persekiojimas ok. Lietuvoje

MOLĖTŲ RAJONAS

TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkui
LTSR Molėtų raj.
Stirnių parapijos tikinčiųjų

PAREIŠKIMAS

Spaudoje nuolat pasirodo skaitytojų signalai dėl įvairių trūkumų kultūriname ir buitiniame aptarnavime, į kuriuos tarybinė valdžia visada atsiliepia. Religiniam gyvenime, mes, tikintieji, nuolat patiriame ne tik trūkumus, bet ir varžymus. Mums, tikintiesiems, negalint dėl tų varžymų pasisakyti spaudoje ir tuo pačiu tylint, gali susidaryti įspūdis, kad mes tų varžymų ir neįjaučiame. Todėl mes kreipiamės į Jus, Ministrų Tarybos Pirmininke.

Religija netikinčiam žmogui atrodo visiškai bevertis ar net žalingas dalykas, o mums, tikintiesiems, ji yra svarbus dalykas. Religijos praktikavimo varžymai mums yra skaudesni, nei medžiaginės skriaudos.

Religijai praktikuoti yra būtini, kunigai. Kadangi valdžia apriboja kandidatų priėmimą į Kunigų seminariją, tai išvenginama kelis kartus mažiau, negu jų kasmet numiršta. Jau kelios parapijos neturi savo kunigo ir dėl to nukentčia tūkstančiai tikinčiųjų religiniame gyvenime. Nepaisant kunigų trūkumo, vis daugiau kunigų yra baudžiami kalėjimu, už tai, kad tėvų prašomi, bažnyčioje vaikus mokyti tikėjimo tiesų. Praeitais metais (1970

m). rugsėjo mėn. buvo nuteistas kalėti Molėtų raj. Dubingių klebonas Antanas Šeškevičius, o š.m. lapkričio mėn. nuteisti dar du kitų vyskupijų kunigai, ir atlikusiam savo bausmę kun. A.Šeškevičiui neleidiama dirbti parapijoje.

Remdamiesi tarybine Konstitucija, garantuojančia sąžinės laisvę, mes prašome, kad minėti religijos laisvės pažeidimai būtų atitaisyti ir ateityje nepasikartotų, būtent:

1. Leisti dirbti parapijoje kun. A.Šeškevičiui.
2. Paleisti iš kalėjimo nuteistus kunigus.
3. Netrukdyti kunigams bažnyčioje vaikus mokyti tikėjimo tiesų.
4. Netrukdyti Kunigų seminarijos vadovybei priimti mokyti visus norinčius tapti kunigais.

Tikimės, kad tarybinė valdžia laikysis savo Konstitucijos ir mūsų prašymus patenkins.

1972 m. sausis.

Šį pareiškimą pasirašė 190 tikinčiųjų ir 1972 m. balandžio mėn. pradžioje pasiuntė TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkui. Atsakymų gauti prieš pareiškimą pridėtas adresas:

Lietuvos TSR Molėtų raj.
Stirnių pašt. Mindūnų kaimas
Jonas Lipeika

(Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika Nr.2) (ELTA)

ZARASŲ RAJONAS 1971 m.

1971.XII.17 į Avilių aštuonmetę mokyklą pamokų metu atvyko Zarasų raj. prokuratūros tardytojas Bezusparis ir milicijos leitenantas Bagdonavičius.

Mokytojų kambaryje po vieną buvo išardyti mokiniai: Bakūtis, Razmanavičiūtė ir dvi seserys Jezerskaitės dėl rengimosi Pirmajai Komunijai 1971 m. vasarą. Mokiniais buvo pateikti klausimai, ar klebonas mokė? Kiek laiko mokė? ar davė klebonas katekizmą? ar davė maldaknygę? ką klebonas kalbėdavo?

Vaikai buvo tardomi maždaug po valandą laiko; paleidžiant turėjo pasirašyti surašytą protokolą. Atėjęs į klasę Batutis visą pamoką praverkė.

Į fizikos kabinetą buvo sukviesti kiti vaikai, o tardytojas ant lentos užrašė: „Zarasų rajono prokurorui“. Vaikai turėjo parašyti kiek kartų ėjo pas kleboną, kas ir kaip juos mokė tikėjimo. Po rašteliais turėjo pasirašyti. Tardytojas išsivežė 18-os vaikučių raštiškus liudijimus. Vaikai tardymo buvo sukrėsti ir kai kurie net verkdami sugrįžo į namus. Sulaukusi verkiančios dukrelės, pas direktorių atėjo Pupeikienė reikšdama nerimą, kodėl vaikai dėl Pirmos Komunijos be tėvų žinios yra tardomi. Kitą dieną pas direktorių atvyko Mažeikienė, skųsdamasi, kad vaikas dėl išgąscio nakty šokas net iš miego.

Gruodžio 20 dieną moterys nuvyko

į Zarasų prokuratūrą pareikšti protestą, kad vaikai be tėvų nebūtų tardomi, nes jie iš baimės rašo, ką tardytojas liepia. Prokurorui moterys įteikė raštišką protestą. Paskui jas visas prokuroras ir tardytojas apklausinėjo.

Tuo metu, kai moteris tardė prokuratūroje, vaikai, budint mokytojus, kad nepabėgtų, vėl buvo tardomi dėl Pirmos Komunijos.

Kai kurios motinos, nesulaukdamos grįžtančių po pamokų vaikų, atsiskubino į mokyklą. Per jėgą įsiveržusios į kabinetą jos rado savo tardomus vaikus. Kabinete dar buvo milicininkas ir vienas mokytojas. Po stalu užmaskuotas sukosi magnetofonas. Pareiškusios protestą, kad be jų žinios vaikai yra tardomi ir per dieną laikomi nevalge, motinos pasiėmė savo vaikus ir išsivedė į namus. Ta proga buvo paleisti ir neapklaustieji vaikai. Išvykdami prokuratūros darbuotojai pažadėjo dar atvykti...

Tėvai, susitike direktorių, smarkiai užsipuolė, kodėl jų vaikai yra tardomi, gąsdinami, kad net naktimis nemiega, dreba pamatę kokią nors mašiną gal vėl atvažiuoja tardytojas

Kaip gaila, kad 8-10 metų vaikeliai yra dėl Pirmos Komunijos tardomi, tarsi būtų kokie vagys ar chuliganai

Dėl neaiškių priežasčių baudžiamoji byla Avilių klebonui kun. B. Antanaičiui nebuvo iškelta. (L.K.B. Kronika.nr 2) (ELTA)

LIETUVIAI PASAULY

Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo sąjunga turi 20 klubų-vienetų ir 851 narį. Metiniame suvažiavime pranešta, kad 1973 pabaigoje Europon bus siunčiama vyrų krepšinio ir moterų tinklinio komandos, kurios žais įvairiose Europos valstybėse. Išvykai sutelkti reikės \$10.000.

Lietuvis geologas, inžinierius Algirdas Garlauskas yra Clevelando valstijinio universiteto gamtos apsaugos kursų vedėjas ir įsteigėjas. Prieš dėstydamas universitete, dirbo 11 metų pramonėje.

Jaunimo Kongreso, įvykusio liepos mėnesį JAV-se, statistika: atidaroma posėdyje dalyvavo 900 asmenų, susipažinimo šokiuose buvo virš 1100 jaunimo, Kongreso talentų vakare apie 2500, o tą patį vakarą Tautinių šokių šventės komiteto vakare - 1400, vaidinimuose dalyvavo 1500, sporto dienos žiūrovų - 2000.

Pasaulio lietuvių katalikų organizacijų sąjungos atstovė B. Šlepetytė-Venskuvienė, gyvenanti Paryžiuje, dalyvavo antrame Europos pasauliečių apaštaltvimo forume Italijoje.

Jaunimo Centre suruoštame Pedagoginio Instituto vakare, mokinės M. Šerepkaite ir I. Stravinskyte groja armonikomis, prisimindamos linksmus stovyklinius vakarus. Nuotr. Z. Degučio.

Meninės programos dalį tarptautinėje Santiago, Čilėje, mūgėje atliko ir menininkai iš Lietuvos, kuriai buvo skirtas skyrius Sovietų Sąjungos Pavilione. Pasirodė Solistas V.Noreika, sol. N.Amrazaitytė, pianistė Ž.Noreikienė ir „Lietuvos“ ansamblis. Santiago uni-

versitetui buvo padovanotas L. Žuklio sukurtas Igno Domeikos, garsiojo Čilės mokslininko skulptūra.

Vysk. Antanas Deksnys aplankė lietuvių koloniją Olandijos lietuvių dienos proga Hagene.

Australijoje lietuviai skautai - skautės stovyklavo sausio 2-14 Sydney apylinkėse.

Bostone mirė 90-ties metų Stasys Michelsonas, dešimtis metų „Keleivijoje“ rašęs Tėvo su Mikiu pasikalbėjimus.

Ekvatoriuje 30 metų tarp indėnų kivarų dirbęs kun. Petras Maskolaitis SDB, buvo perkeltas į naują misijų stotį Youpi Oriente

Pagal Kanados valdžios 1971 metų duomenis, Lietuvos piliečių Kanadon 1946-1971 imigravo 11.994, kuriu 9.942 lietuviai. Estu įvažiavo apie 4000 daugiau, latvių - 4500 daugiau, negu lietuvių.

Devintoji Vinco Krėvės literatūrinės premijos komisija už 1970-1971 grožinę literatūrą premija (500 dol.) paskyrė Juozui Kralikauskui už romaną „Vaišvilkas“. Autorius gyvena Toronte, premija skirta Montrealyje Kanadoje.

Juozas Vilimas, Jr., yra Bostonu slaugymo namų federacijos pirmininkas, neseniai pastatęs vieno kooperatyvo 8 milijonų dolerių vertės 252 butus netoli Bostono. Vadovauja 104 lovų slaugymo namams.

Pertho Australijos, lietuviai suorganizavo pamaldas už persekiojamus tikinčiuosius Lietuvoje. Dalyvavo 1000 asmenų.

Pažangus, modernus žmogus nebe kalba apie velnią, nes netiki, kad jis yra. Bet va, popiežius Paulius VI dar visai neseniai priminė didžiulei žmonių miniai Vatikane: „Velnius yra. Ir jis nemiega, o veikia“. Tai nepaprastai aiškiai paliudijo mūsų Išganytojas V. Jėzus Kristus. Šave kataliku laikas žmogus negali netikėti ta tiesa.

Bet jei velnias yra ir veikia, tai turi būt galima tą jo veiklą patirti, pastebėti. Kokiū būdu?

Velnius, kaip prisimename, yra prieš Dievą sukilęs angelas, Jo ir visko, das dieviška aršusis priešas. Kadangi Dievas yra ir viso gėrio bei laimės šaltinis, tai tai nelabasis yra priešas ir viso gėrio bei laimės. Nęlabojo veikla todėl ir siekia atitraukti žmones nuo Dievo, sunaikinti jų laimę, tyrą džiaugsmą.

tie viso visuomeninio, tvarkingo, organizuoto tiek kultūrinio, tiek religinio-tautinio gyvenimo pagrindai.

Šv. Ignacas nurodo, jog velnias kursto žmonėse didelį troškimą turty. Turtingasis lengvai riečia nosį, įsivaizduoja esąs galingesnis, išmintingesnis, iškilėnis už kitus. Nuo įsivaizdavimo tik nedidelis žingsnis belieka į tikrą puikybę. O puikybės sklidiną žmogų velnias nusivilios, kur tik panorės, į visas kitas nedorybes. Tų nedorybių tarpe yra ir neapykanta, nesantaika, rietenos, aštros kritikos, šeimyniniai ir tautų karai. Tai yra velnio dvasia, jo įtaka, jo siekimai.

Dievo dvasia, priešingai, sėja ir palaiiko gėrį, taiką, gailestingumą, atleidimą pasitikėjimą vienu kitais, bendradarbia-

KAI „ANGELAI“ ATLIEKA VELNIO DARBĄ

Tūkstančių tūkstančiams vyrų ir moterų padėjęs pasiekti didelio tobulumo viršūnių šv. Ignacas Lojola surašė eilę nurodymų, kaip pažinti ar atskirti velnio įtaką nuo Dievo ir jo angelų įtakos. Kadangi tiek Š. Amerikoje, tiek kituos kraštuos laiks nuo laiko prasiveržia didokai bei aštrūs geros valios lietuvių nesutarimai, tai verta apsidairyti, ar kartais nepasisukinėja mūsų tarpe tas nelabasis, ar jis neužverda mums užnuodytos košės, nuo kurios nukentčia lietuviški bei religiniai reikalai.

Pirmą kartą žmogaus istorijoje pasirodęs velnias pirmiausiai pasėjo Jievoje ir Adome nepasitikėjimą Dievu. Ievai prasitarus, jog nevalgo vieno medžio vaisiaus, kad kartais nenumirtų, kaip Dievas įspėjo, nelabasis atkirto: „Nėrko bijotis, nemirsite! Tik pažinsite gera ir bloga ir pasidarysite kaip dievai“. Ieva pasitikėjo suvedžiojo žodžiu labiau negu Dievo, savo ruožtu suvedžiojo Adomą ir paskendo didžiam varge patys ir jų vaikai, iki mūsų dienų.

Tos pačios taktikos velnias tebesilaiko ir dabar — sėja nepasitikėjimą: vaikuose tėvais; tautoje, valstybėje savo vadais; Bažnyčioje Popiežiu, vyskupais, kunigais. Jis žino, dingus pasitikėjimui, nebeliks nė sutarimo, nebeįmanomas bus bendradarbiavimas ir aukojimasis,

vimą, aukojimą kitų labai dalinamąsi su kitais tuo, kas ką turi ir pan.

Kiekvienas sveikos prigimties žmogus ilgisi gėrio ir nepakenčia blogio. Jei tat nelabasis pasirodytų visoje savo slykštybėje, jei atskleistų nedorus savo planus, jis nieko nelaimėtų. Jis tai žino. Todėl neretai prisidengia „angelo plunksnomis“, pasitelkia gerų bendradarbių: patriotų, pamaldžių žmonių, kartais net suklaidintų dvasininkų, vaidina didelį žmogaus teisių, jo laimės gynėją ir šitaip suskaldo tautą, tikinčiuosius, sunaikina organizacijas, visa, kas galėtų pasitarnauti Dievo garbei, tautos, žmonių labui.

Šitokia šėtoniška veikla mūsų laikais atsižymi raudonasis komunizmas. Iki kur nors jis paima visą valdžią į savo kruvinas rankas, jis sėja neapykantą, nepasitikėjimą, barnius. Kažkas tai daro mūsų lietuvių tarpe beveik visose kolonijose. Yra rimtas pavojus, kad mums, kaip rusams, atsitiks tas pat. Dėl vyresniųjų rietenų atsitraukia jaunimas iš lietuviškojo gyvenimo, nyksta organizacijos, chorai, tuštėja bažnyčios. Be abejo yra čia ir kitų priežasčių. Bet yra verta ir reikalinga apsižiūrėti, ar mus nevedžioja už nosies velniūkštis, ar mūsų tarpe „angelai“ neatlieka velnio darbų.

NAUJAS DEKRETAS APIE IŠPAŽINTĮ

Norint užkirsti kelią klaidingoms nuomonėms apie nuodėmę, atgailą ir išpažintį bei kairkur įvestai praktikai vadinamosios bendruomeninės išpažinties be individualinio atleidimo, tikėjimo kongregacija 1972 m. birželio 16 d. paskelbė popiežiaus Pauliaus VI patvirtintą dekretą arba pastoracines normas, apie sakramentinį nuodėmių atleidimą, teikiamą generalliniu būdu.

Išteigta V. Jėzaus Kristaus

Dekreto įžangoje primenama, kad „Jėzus Kristus išteigė Atgailos sakramentą tam, kad nusidėję tikintieji gautų Dievo įžaidimo atleidimą, pasinaudodami Jo gailestingumu, ir susitaikytų su Bažnyčia. Kristus tai įvykdė suteikdamas apaštalams ir jų teisėtiems įpėdiniams galią nuodėmes atleisti ar sulaikyti“.

Svarbiausios jo dalys

Toliau dekretas pabrėžia Tridento santarybos nuostatą, kuris „iškilmingai paskelbė, kad pilnam ir tobulam nuodėmių atleidimui gauti reikia trijų atgailos veiksmų, sudarančių esmines sakramento dalis: gailesčio, nuodėmių išpažinimo ir atsilyginimo, o be to, kunigo teikiamo atleidimo. Išpažintis yra teisminis aktas, ir dėlto, pagal dievišką teisę, reikia, kad būtų išpažintos visos atskiros sunkios nuodėmės ir nuodėmių rūšį keičiančios aplinkybės, visa tai atsiminiuos rūpestinga sąžinės sąskaita“.

Kodėl nauji nuostatai

Dekrete suminima, kodėl jis skelbiamas. Esą „daugelis vyskupų iš vienos pusės susirūpinę, kad kairkur daugelis jų tikinčiųjų negali atlikti individualinės išpažinties dėl kunigų trūkumo, o iš antros pusės — dėl kairkurių klaidingų teorijų apie Atgailos sakramentą ir dėl beįsigalinčios neleistinos praktikos teikti sakramentinį atleidimą daugeliui asmenų kartu, vien tik bendrai nuodėmes išpažinus. Jie prašė Šv. Sostą, kad tikintiesiems pri-

mintų tikrą Atgailos sakramento prigimtį, jo gavimui reikalingas sąlygas ir šių laikų sąlygose reikiamas normas“.

Tikėjimo kongregacija visus šiuos klausimus rūpestingai apsvarstė ir, atsižvelgdama į Apašt. Penitenciarijos 1944. III. 25 dekretą, trylikoje skyrių nustatė:

Kas lieka, kaip buve

1. Tridento santarybos mokymas turi būti tvirtai išlaikomas ir praktikoje taikomas. Taigi yra atmestinas (reprobandus) neseniai šen bei ten atsiradęs paprotys, kuriuo norima pakeisti įstatymą išpažinti sunkias nuodėmes sakramentiniu būdu gauti atleidimui vien tikta atlikimu bendros arba, kaip sakoma, bendruomeninės išpažinties. Šalia Tridento santarybos pabrėžto dieviškojo įsakymo, labiausiai sielų gerovei būtina, kaip amžių patirtis rodo, individualinė gerai atlikta išpažintis. Individualinė ir pilna išpažintis bei atleidimas yra ir lieka vienintelis ordinarinis būdas, kuriuo tikintieji sutaikomi su Dievu ir Bažnyčia, nebent fizinė ar moralinė negalimybė nuo tokios išpažinties sulaikytų.

Kokiais atvejais galima atleisti be išpažinties?

2. Gali būti atveju, kai dėl susidėjusių aplinkybių leistina arba reikia teikti atleidimą daugeliui atgailotojų kartu be atliktos individualinės išpažinties.

Taip gali atsitikti pirmiausiai, jei gresia mirties pavojus ir kunigui arba ir esantiems kunigams nėra laiko išklausti paskirai atgailotojų išpažinčių. Tokiu atveju kiekvienas kunigas turi galią teikti bendrą atleidimą visiems kartu. Jei tačiau laikas leidžia, bent trumpai reikia paskatinti atgailotojus, kad kiekvienas sužadintų gailesčio aktą.

Ir be mirties pavojaus?

3. Be mirties pavojaus atvejo, galima sakramentiniu būdu teikti nuodėmių atleidimą kartu daugeliui tik bendrai išpažinusiems nuodėmes ir atitinkamai paskatintiems gailėtis, jei yra rimtas reikalas, būtent, kai yra daug atgailotojų, o nėra pakankamai kunigų, kurie juos galėtų tinkamai savo laiku išklausti, o atgailotojai, be jų kaltės, dėlto negautų Atgailos sakramento malonės ir liktų be Švč. Sakramento. Tai gali atsitikti ypač misijų kraštuose, taipgi kitose vietose arba tam tikroms asmenų kategorijoms.

Tačiau tai neleistina, kai yra pakankamai nuodėmklausių, nors būtų ir didelis atgailotojų skaičius, pvz. kokios nors didelės šventės ar maldingos kelionės metu.

Nukelta i 4 psl.

Seserijos Vadijos pirmojo posėdžio, įvykusio š. m. vasario 22 d., dalyvės: iš kairės į dešinę — ps. Laima Kiliulienė, s. Danguolė Banevičienė, s. Danutė Siemaškienė, ps. Aldona Bačkaitienė, SSS ps. Aldona Čekienė, VS s. Lilė Milukienė, VSP s. Stefa Subatienė, ps. Saulė Šatienė, ps. Birutė Kidolienė, sl. vyr. sk. Rima Gudaitienė, ps. Irena Jankauskienė, (ant žemės) S. Ramutė Lora.

Grandies šokėjų pora. Jų statomos Lietuviškos vestuvės bus balandžio 1 d. Chicagoje. V. Kauliaus nuotrauka

TUKSTANČIAI ŽIURĖTOJŲ

Kovo 3-4 d.d. savaitgalis Čikagoje buvo vienas iš išpūdingiausių. Kovo 3 d. įvykusiame LŽS cv ruoštame spaudos baliuje dalyvavo apie 400 svečių. Tą patį vakarą suruoštame prof. Balio Vitkaus 75 metų amž. sukakties pobūvyje, kur nebuvo jokios oficialios kalbos, o tik puiki meninė programa, turtingos vaisės bei šokiai, atsilankė apie 250 paties sukaktuvininko kviestų svečių. Kazimierinėse (kovo 4 d.) visame Jaunimo Centre vyko tradicinė Čikagos skautų mugė, ši kartą kiek skirtinga, nes skautai akademikai nebeplatino čia ar okup. Lietuvoje išleistų knygų, o tik pardavinėjo LB paruoštą informacinį leidinį "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania". Mugė, kuria atidarė Lietuvos gen. konsulė Čikagoj J. Daudž.

vardienė, aplankė per 5.000 žmonių. Buvo išpirkta nemažai skautų ir jų tėvų rankomis padarytų įvairių tautodailės dirbinių, o visos kavinės bei valgyklos taip pat buvo pilnos svečių. Tą pačią dieną, 3 v.p.p., Marijos Augšt. Mokyklos salėje įvyko "Draugo" skelbto 22-jo romano konkurso premijos įteikimo iškilmės rašyt. Aloyzui Baronui. Dalyvavo apie 800-900 svečių, kur premijuoto romano buvo parduota net per 200 egz. (jo net pritrūko), o koncertą atlikusios solistės G. Čapkauskienės — 44 plokštelės. Kaip iš skaičių matome, į šiuos keturis rimtus parengimus viename savaitgalyje buvo įsijungę gal net 6-7.000 lietuvių. Tai lyg kažkas panašaus į didžiąsias dainų bei tautinių šokių šventes.

TUKSTANČIAI DOLERIŲ...

● PRAEJUSIĄ vasarą Chicagoje įvykusi IV Tautinių šokių šventė, kurioje dalyvavo 1,967 šokėjai ir kurią atidarė JAV prezidento žmona, formaliai buvo užbaigta kovo 10 d., kai dalyvaujant šventės rengimo komiteto nariams bei lietuvių spaudos atstovams, šventės rengėjų pirmininkas dr. L. Kriaučeliūnas LB krašto valdybos pirmininkui inž. V. Volertui įteikė šventės pelno čekį -- viso 22,474,73 dol. Tai pats didžiausias pelnas, iki šiol gautas iš tokių bendrinių švenčių. Priimdamas čekį, didžiai buvo nustebintas krašto valdybos pirm. V. Volertas, v-bos narys A. Vaškelis, kurs taip pat buvo atvykęs iš Philadelphijos, ir susirinkę spaudos atstovai. Toks netikėtai didelis pelnas gautas po to, kai vien šokėjams už keliones komitetas išmokėjo net per 27,000 dol., kai salės nuoma ir prožektūros įrengimas siekė 13,000 dol., o iš viso išlaidų buvo 58,252,98 dol. Pajamų pozicijoje matome 80,727,71 dol. sumą. Į šią sumą įeina ir 20,531,16 dol. aukų, kurias surinko rengėjų komiteto pirmininkas bei nariai ir, kaip iš sumų matome, surinktos aukos ir sudarė pagrindinį šventės pelną.

● ITEIKDAMAS čekį, šventės rengėjų k-to pirm. dr. L. Kriaučeliūnas pabrėžė: "Su šiuo pranešimu verčiu paskutinį IV Taut. šokių šventės rengimo darbų lapą. Šį uždavinį gavau iš Tavęs, Lietuvių Bendruomene. Idėtas darbą ir rūpesčius komitetas ir talkininkai skiriamo pavergtai, kenčiančiai Lietuvai. Taimisų dovana jos likiminėje kovoje dėl laisvės. Šio darbo apyskaitą ir rezultatus pristatu Jums, centro valdybos pirmininke..." Toliau dr. L. Kriaučeliūnas pageidavo: "Pagal praėjusių švenčių tradicijas, susidaręs pelnas būdavo skirstomas bendros komisijos, sudarytos iš Bendruomenės ir šokių švenčių rengimo komiteto. Šios teisės pageidautumėm ir šį kartą, nes mūsų komitetas savanoriškai pats įsipareigojo įvykdyti piniginių vaju, kurs davė virš 20,000 dol., kas sudaro faktinį šokių šventės pelną... Šia proga noriu padaryti LB centro valdybai sekantį pasiūlymą: Dar šiais metais sušaukti š. Amerikos ir Kanados tautinių šokių mokytojų suvažiavimą, kuriame būtų išrinkta nauja vadovybė -- institutas ir nustatytas repertuaras V Tautinių šokių šventei; 1974 m. su-

NAUJAS...

Iš 3 pusl.

Kad nepritrūktu nuodėmklausiu

4. Vietos vyskupų, kiek tai juos liečia, ir kunigų sąžinės pareiga rūpintis, kad nuodėmklausiu nepritrūktų dėlto, kad kaikurie kunigai palieka šią kilnią tarnybą, atsidėdami pasauliniam reikalui, kuriuos gali atlikti dijakonai arba tinkamai paruošti pasauliečiai.

Vyskupas lemia, kada galima

5. Spręsti, ar yra reikalas, apie kurį kalbėta anksčiau (3 skyr.), ir kada leistinas sakramentinis atleidimas bendrai daugeliui, rezervuojama vietos vyskupui, reikalą apsvarsčiusiam drauge su kitais vyskupų konferencijos nariais.

Jei be vyskupo nustatytų atvejų, pasitaikytų kitas koks svarbus reikalas teikti sakramentinį atleidimą kartu daugeliui asmenų, tai kunigas privalo prieš tai, kiek tai galima, kreiptis į vyskupą ir prašyti, kad leistų teikti bendrą atleidimą. Priešingu atveju kunigas privalo kuo greičiau pranešti apie reikalo būtinumą ir apie suteiktą atleidimą.

Tinkamas nusiteikimas

6. Tikintieji, kad galėtų pasinaudoti bendru visiems kartu teikiamu atleidimu, būtinai turi būti tinkamai nusiteikę, t. y. kiekvienas turi gailėtis dėl padarytų nuodėmių, ryžtis jų vengti, papiktinimus ir padarytas nuoskaudas atlyginti ir drauge pasižadėti tinkamu laiku individualiai išpažinti sunkias nuodėmes, nes dabar to padaryti negali. Kunigai privalo tikinčiuosius apie šiuos nusiteikimus ir sąlygas, reikalingas sakramento tikrumui, rūpestingai išaiškinti.

Būtina ausinė išpažintis ...

7. Kurie yra gavę sunkių nuodėmių atleidimą kolektyviniu būdu, turi atlikti ausinę išpažintį pirma nei gaus vėl bendrąjį atleidimą, nebent svarbi priežastis neleisėtų to padaryti. Būtina, nebent neleisėtų moralinė negalimybė, atlikti individualinę išpažintį metų laikotarpyje. Ir jiems galioja Bažnyčios įsakymas, kad kiekvienas privalo visas individualiai dar neišpažintas sunkias savo nuodėmes išpažinti kunigui bent kartą per metus (Laterano IV ir Tridento santarybų nuostatas).

8. Kunigai tepamoko tikinčiuosius, kad yra uždrausta turintiems sunkią nuodėmę ir esant pakankamai kunigų, tyčia ar iš apsilėidimo vengti individualinės išpažinties, laukiant progos, kada bus teikiamas bendras atleidimas.

9. Kad tikintieji galėtų įvykdyti savo pareigą — atlikti individualinę išpažintį, turi būti pasirūpinta pakankamu nuodėmklausiu skaičiumi bažnyčiose tikintiesiems patogiomis dienomis ir valandomis.

Tose tolimose vietose, kur kunigas metų laikotarpyje tik retai pasirodo, reikia taip sutvarkyti, kad atvykęs kunigas kiekvieną kartą išklaustų bent dalies tikinčiųjų išpažinčių, o likusiems, jei yra anksčiau minėtas reikalas, suteiktų bendrą atleidimą, tačiau su sąlyga, kad tikintieji kartą per metus atliktų individualinę išpažintį.

10. Tikintieji turi būti rūpestingai pamokomi, kad liturginės pamaldos ir bendros atgailos apeigos yra labai naudingos pasiruošimui gerai atlikti išpažintį ir pataisyti savo gyvenimą. Tačiau vengtina, kad tokios pamaldos ar apeigos nebūtų suplaktos su sakramentine išpažintimi ir atleidimu.

Jei tokių pamaldų metu atgailotojai atlieka individualinę išpažintį, kiekvienas atskirai turi gauti atleidimą iš nuodėmklausio. Tuo atveju, kai sakramentinis atleidimas yra duodamas kartu daugeliui, tai daroma pagal specialų apeigų kongregacijos nustatytą ritualą. Kol toks ritualas bus paskelbtas, sakramentiniam atleidimui naudotina dabar vartojama forma, tik daugiskaitoje. Betgi toksai bendras atleidimas turi būti atskirtas nuo šv. Mišių aukos apeigų.

11. Kas yra padaręs tikintiesiems papiktinimą, gali, jei tikrai gailisi ir rimtai pažada papiktinimą atitaisyti, drauge su kitais gauti bendrą sakramentinį atleidimą. Tačiau negali priimti šv. Komunijos, kol papiktinimas sprendimu nuodėmklausio, pas kurį turi kreiptis, nebus atitaisytas.

Atleidimui iš rezervuotų cenzūrų reikia laikytis esamų teisės normų, cenzūrų laiką skaitant nuo artimiausios individualinės išpažinties.

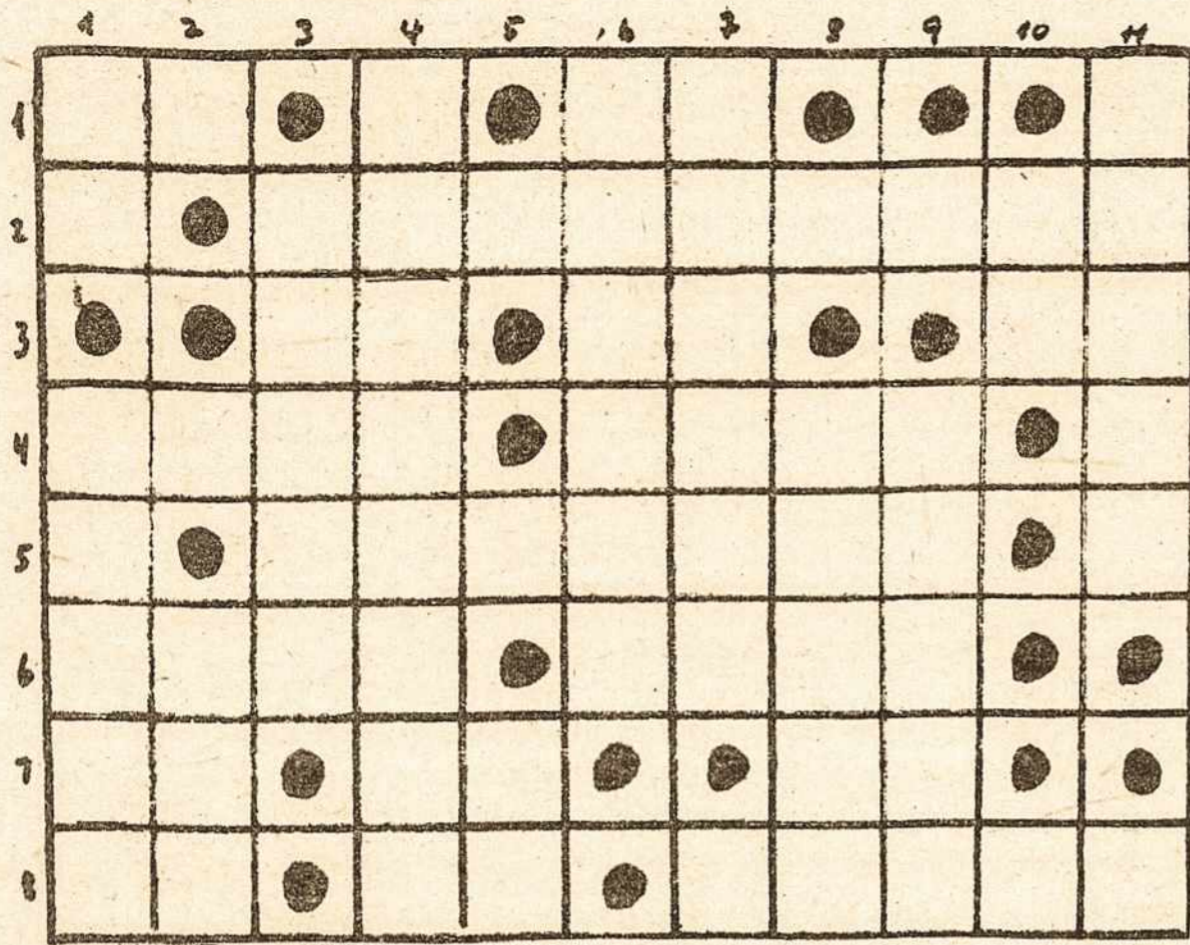
O kaip su dažna išpažintimi?

12. Nuo dažnos arba "pamaldumo" išpažinties kunigai tenebando atkalbinėti tikinčiuosius. Tokios išpažinties vaisius krikščioniškajam gyvenimui Bažnyčia labai pabrėžia (žiūr. Mystici Corporis, AAS, 1943, 235 p.). Todėl kunigai turi būti visuomet pasirengę išklausti išpažinties ir dažnai einančiųjų, jei tikintieji pagrįstai to prašo. Visiškai vengtina teigti, kad individualinė išpažintis reikalinga tik turint sunkią nuodėmę. Tokiu atveju tikintieji netektų Atgailos sakramento vaisių ir pakenktų geram vardui tų, kurie dažniau eina išpažinties.

Saugotis piktnaudojimo

13. Bendri atleidimai, duoti generaliniu būdu, jei nesilaikoma čia išdėstytų normų, yra sunkūs piktnaudojimai (graves abusus). Nuo to sielų ganytojai turi rūpestingai saugotis, turėdami prieš akis moralinę pareigą saugoti sielų gerovę ir Atgailos sakramento kilnumą.

Šios normos popiežiaus Pauliaus VI 1972 m. birželio 16 d. buvo specialiai patvirtintos ir lieptos paskelbti.

KRYŽIAŽODIS – N. Guzikauskaitė

Skersai: 1 - eu, nota musical, 2 - não gosto, 3 eu, não, exclamação de alegria, 4 - calma, suco de cevada, 5 - Antonio, 6 mosca, botão, 7 - além, ela, ou 8 - com, eu somos.

Žemyn: 1 - ou, calmo, 2 - além, 3 - casa, 4 à direita, 5 - do, 6 - janela, 7 - vem, 8 - chifre, 9 - lágrima, 10 - de que?, 11 - rua.

ROMO KALANTOS DIENA

Stovykla buvo pavadinta Romos Kalantos vardu, norint jaunimą sujudinti, kad domėtusi, kas dedasi kitų jaunuolių širdyse, kurie visi atsidavimu pasiaukoja viena, idealui ir už jį net, pagal reikalą, susidegina.

Tad viena diena buvo paskirta šiam tikslui, kaip ir teisingumo bei taikos idealams.

Dienos metu visos grupės pasiruošė diskusijai, ir vakare vyko eiseną su mergaičių nupintu vainiku ir su kryžiumi, pajūrio link, kur buvome pasistatę altorių šalia vėliavos stiebo.

Ten keli stovyklautojai ir stovyklautojos atvaizdavo, kaip maždaug galėjo būti paskutinės Romo gyvenimo valan-

dos: dainų pynėje buvo išreikšta, kaip Romas savyje jautėsi prieš pat sąmoningą mirtį apie ką jis pasikalbėjo su savo mamyte.

Po to „Taikos kovotojų“ būrelio mergaitės padėjo vainiką ir vieną žvakę ant Lietuvos vėliavos, ištiestos ant altoriaus.

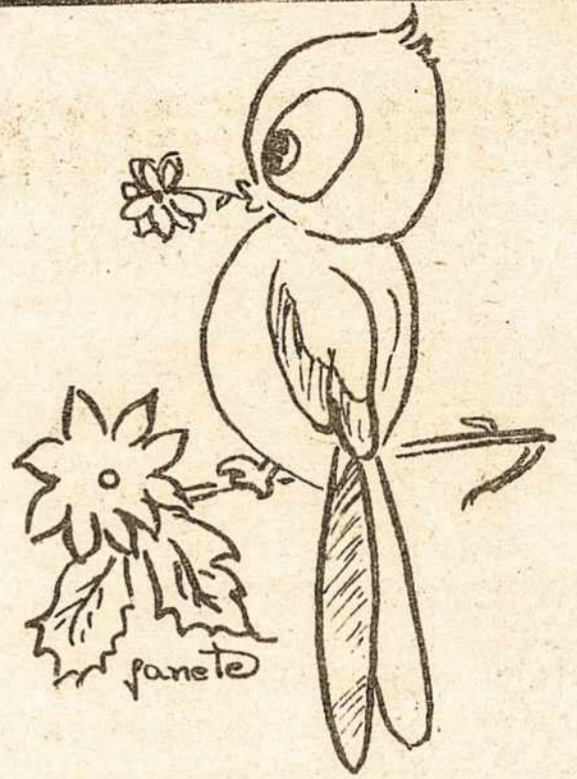
Sekė tylos valandėlė: visi susikaupe, meldėsi, galvojo..

Tada susėdome aplink laužą ir pradėjome diskusijas, kurios turėjo priversti prie išvados, ką mes kiekvienas galime konkrečiai dėl Lietuvos laisvės padaryti. Buvę nuspresta, kad kiekvienas galime, jeigu mokame vieningai bendradarbiauti, savo darbu labai daug prisidėti prie taikos ir laisvės nešimo pasaulin.

– Dalyvis.

JAVUNYSTĖS
AIDAS

KRYŽIAŽODIS: Skersai – 1 aš, 1 la, 2 nepa-
tinka, 3 aš, ne, 4 ram, 5 Antanas,
6. musė, saga, 7 už, ji, ar, 8 su, aš, esame,
Žemyn: 1 ar, ramus, 2 už, 3 namas, 4 deš-
nė, 5 iš 6 langas, 7 ateina.

VAIKŲ MALDOS

Senhor, agradeço pelo dia feliz que estamos passando, unidos com tristezas e alegrias, amor e harmonia, com Deus nos nossos corações.

Obrigado, Senhor, pelas estrelas e pelo nosso corpo que não é defeituoso, e as felicidades que nós temos e as pessoas que não podem fazer acampamento como nós fazemos quase todos os meses e obrigado pela natureza e pelas flores que existem por aí.

INFORMAÇÕES

SEMANA SANTA

Do dia 15-4-73 ao dia 20-4-73 haverá um retiro para os jovens que quiseram levar uma vida empenhada.

Local: Sítio (perto de São Roque), Km 23 da Raposo Tavares, oferecendo tais condições: piscina, campo de futebol, etc.

Partida: Dia 15-4 às 14:00 horas do pátio da Ramové. Chegada: dia 20-4 às 14:00 hs. aproximadamente.

Levar consigo: sacos de dormir ou 2 (dois) ou mais cobertores (isso porque dormiremos em cabanas e o tempo agora não é favorável, faz muito frio.)

FINALIDADE DO RETIRO

Debates sobre os seguintes temas:

1-Os jovens processam (conflitos das gerações)

2-Os jovens procuram (divertimentos, narcóticos, sexo, etc.)

3-Amizade autêntica, ainda existe?

4-Felicidade garantida, você a quer?

OBS: O retiro será de 5 (cinco) dias, sendo debatido um tema por dia.

CONDIÇÕES DE PARTICIPAÇÃO

1. Idade: de 13 a 18 anos.
2. Os participantes deverão manter os determinados horários (quanto ao processamento das atividades).

PRÊÇO

Cr\$. 50,00 (Cinquenta cruzeiros)

... Gintaras yra įvairių spalvų. Jis gali būti geltonas, aukšinis ir rudas.

Kristina Kirkylaitė

DARBININKAS

VINCAS PIETARIS

Trečio skyriaus mokiniai rašo apie gintarą

Dievas padarė gražius medžius. Jie vadinosi pušys. Iš jų pušų bėgo sakai. Jie nėra kaip žmonių kraujas. Sakai nėra raudoni. Pušies sakai yra gelsvi. Jie labai limpa prie rankų.

Vėjas nupūtė sakus į Baltijos jūrą. Tada sakai nuėjo į Baltijos jūros dugną. Sakai išsikasė į smėlį. Jie smėlyje buvo labai daug metų. Jie darėsi kietesni ir kietesni. Kai audra užėina, tai išneša visą gintarą į krantą. Žmonės surenka ir neša gintarą

į fabriką padaryti apvalų. Ant siūlo suveria gintarinius karoličius, ir žmonės perka gintarą.

Elenutė Baltrulionytė

Prieš tūkstančius metų augo didelės pušys ir eglės, kurios turėjo daug daug sakų. Tie sakai tekėdavo iš medžių, kai jie buvo sužeisti. Medžiai augo, krito ir vėl augo, griuvo, kol žemė ir vanduo užliejo. Giliai žemėje tie sakai pavirto gintaru...

Rūta Bobelytė

ALGIMANTAS

PIRMA PERŽENGI PER MANO LAVONĄ!

TAIP JIE SLAPSTĖSI

HENRIKAS KAJOTAS

1970-ųjų pradžioje Šešuolėlių bažnytkaimyje, netoli nuo Širvintų rajoninio miesto, sovietinio saugumo buvo išaiškintas Henrikas Kajotas, kuris iš viso ištvėrė 26-rius metus, besislapstydamas nuo pavergėjų. Daugiau negu ketvirtį šimtmečio. Ir tai ne kokios negyvenamos salos džiunglėse, bet pačiame nedidelio bažnytkaimio viduryje.

1944-ųjų rudenį, kai sovietai antrą kartą įsibrovė Lietuvon, Kajotas buvo 19 metų jaunuolis. Reikia manyti, kad jis tuo metu buvo bebaigęs ar jau pabaigęs gimnaziją, gabus ir mokslo ištrokęs, nes jis ir slapstydamasis nesiliovė toliau mokytis. Jis išmoko puikiai pats vienas valdyti prancūzų ir lenkų kalbas. Mokslas jam padėdavo išlaikyti dvasi-

nę pusiausvyrą ir nugalėti neįsivaizduojamą, sunkią namų belaisvio būklę.

Sovietinė spauda, kuri šitą atvejį aprašė anaip tol ne tuo tikslu, kad ji išaukštintų, pateikė tokias smulkmenas. Vengdamas šaukimo į Raud. armiją, jaunuolis pasislėpė namuose. Apylinkėje buvo paskleista žinia, kad jis išėjęs į karą ir jame žuvęs. Henriką saugojo patikimiausia tvirtovė – mylinti motina, rašė sovietinis laikraštiniukas. Tėvas aptvėrė namą aukšta tvora, kad pašalinės akys lengvai nepamatytų. Pavojaus metu sūnus slėpdavosi bulviaduobėje po grindimis arba, pravėręs spintos duris, kopėčiomis užšokdavo ant aukšto ir slėpdavosi ten įrengtoje slėptuvėje. Tėvų name veikė vietinė pašto įstaiga, vedama sesers Salomėjos. Kita sesuo Elena dirbo vietinio sovchozo fermoje, o pati jauniausioji Marytė dirbo taip pat Šešuolėliuose mokytoja. Vietos klebonas taip pat buvo įpintas istorijon, neva savo patarimu pakurstęs slapstyti. Vienu žodžiu, visos šeimos solidarumas ir pa-

siaukojimas padėjo Henrikuį Kajotui taip ilgai išsilaikyti nelegalioje padėtyje.

Spauda skelbė, kad 1970 vasarą jis paleistas laisvai gyventi, tačiau iš neaiškių korespondento užuominų galima spręsti, kad jo išaiškinimas susijęs su šeimos tragedija. Akivaizdus noras suniekinti motiną, kuriai suverčiama pagrindinė kaltė, jog ji dėl savo religinių įsitikinimų slėpusi sūnų, leidžia spėti, kad išaiškinimas įvyko dramatiškomis aplinkybėmis. Korespondentas teigia, kad motina dėl to išprotėjusi, patį Henriką vaizuoja nervų ligoniu, mėginusiu žudyti. Beje, ir jauniausioji duktė mokytoja, suvaidinusi neaiškų vaidmenį brolio legalizavime, minima netekusi vietos ir turėjusi apleisti gimtuosius Šešuolėlius kaip „susikompromitavusi“.

ANTANAS FABIJAUSKAS

Kitas panašus atvejis. 1968 pavasari Lygumų apylinkėje, Pakruojo rajone, buvo išaiškintas Antanas Fabijauskas.

Gimęs 1918 m., jis taip pat buvo saukiamas Raud. armijon, bet atsisakė jone eiti ir pasislėpė brolio sodyboje Juknaičiuose, nuošalioje vietoje, prie pat miško. Ten jis išsislapstė 24-rius metus, vengdamas susitikti su žmonėmis, netikėdamas jokiais režimo skelbiamomis amnestijomis. Kokiu būdu jis buvo išaiškintas, sovietiniai šaltiniai nutylėjo. Tik tai paskelbė, kad Fabijauskui nebuvo paskirta jokia bausmė ir leista įsidarbinti gimtinės kolūkyje.

Daugiau negu 22-jus metus slapstydamasis nelegaliai išgyveno žemaitis F. Šlipavičius, kurį saugumas išaiškino 1967 metais. Sovietinė spauda nepaskelbė jokių šio atvejo smulkmenų, tik pašiepdama vadina Šlipavičių „Alsėdžiu vaiduokliu“. Ir jam, matyt, pavyko išvengti karo tarnybos, nes kitaip vargu ar būtų buvęs skelbiamas amnestuotu.

Nukelta i 8 psl.

STEFANIJA RŪKIENĖ.

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

SVERDLOVSKAS

Trinktelėjo atrakinamos vagono durys, ir stora geležinė užsklanda triukšmingai nukrito žemyn. Sargybinis atidarė duris, vienai moteriai liepė pasiimti kibirą ir eiti su juo. Eiti pasišauna Stasė B. Kitos moterys paduoda jai arbatinuką, kad atneštų vaikams virinto vandens.

Dairomės po stotį, bet jau nieko nematome. Tik kai kurios moterys dar mosuoja skepetaitėmis, nors traukinio su vyrais jau nebesimato. Karas ir mobiliuotus vyrus išvežė ginti „plačiosios tėvynės“.

– Kažin, kokie iš jų bus kareiviai? Ar verta jiems kariauti už skarmaluotą gyvenimą, – šneka Elena iš pirmo aukšto.

– Nebijokit. Toki būna užsigrūdine. Nebaisu jiems bus ir pilvais po balas šliaužioti, – piktai šneka Bronė.

Laukiame pareinant maistininkės. Atnešė sriubos, duonos ir karšto vandens. Pasidaliname duona, išpipilam sriubos ir valgome. Apie maisto kokybę niekas nešneka, nes bevažiuodami esame skonį praradę. Indų jau senai neplauname. Pavalgęs pašluostai dubenėly ar puoduką ir kiši į savo kraitinį maišą.

Jau artinasi vakaras ir mūsų vagono keleiviai atsiėmė į maišelius ir susigūžė nakties poilsiui.

Nespėjome ir akių sumerkti, kaip smarkiai stuktelėjo garvežys mūsų traukinį, kiek pastumdė ir pradėjome važiuoti.

Su vyrų ešelonu daugiau jau nesusitinkam. Mus dar griežčiau saugo nuo vietinių žmonių. Kartais iš tolo matome žmonių žvilgsnius, nukreiptus mūsų pusėn, bet ar jie mums draugiški ar pikti, neišskaitome iš jų veidų.

Naktį stengiamės nekalbėti, nes jau viskas iškalbėta ir aptarta. Tik girdisi, kad mūsų traukinys dundėdamas lekia pirmyn. Ir stotyse jau nebestoja. Retkarčiais sustojam, praleidžiam kelis kariškus traukinius ir vėl nešamės Sibiro gilumon.

KRAUSTOMĖS

Kelias rodo, kad vėl artinamės prie didelio miesto. Jo namai mūriniai, daugiausia dviejų aukštų ir plokščiais stogais. Statyba paprasta, monotoniška, be jokių

architektūrinių pagrazinimų ir išrangymų. Matyt, kad šis miestas nėra senas, nes į akis krinta jau sovietinė statyba.

Sustojame ir ilgokai stovime priemiesčio stotelėje. Lenkas mums papasakoja, kad šis miestas įkurtas dar carų valdymo laikais. Pirmiausia jis vadinosi Novo-Nikolajevsku. Tik Sibire įsiviešpatavus bolševikams, jis buvo pavadintas Novosibirsku. Iš čia traukiniais galima pasiekti Bijską, Barnaulą, Semipalatinską ir net Turkestaną. Tai didelis geležinkelių mazgas ir pramonės centras.

Mūsų traukinys, šniokšdamas ir sunkiai alsuodamas, ipūkstė centrinėn Novosibirsko stotin. Stotis labai didelė ir su daugybe kelių. Mus nustūmė toliau ir pastatė ant kraštutinio kelio. Už stoties rangosi didelė upė. Tai Obė.

Ilgai čia stovime ir kas žino, kiek laiko mus čia laikys. Jau taip viskas nusibodo, taip mus ta kalinio kelionė išvargino, ir toliau važiuoti jau baisiai nesinori.

Geležinkelieliai zuja apie mūsų traukinį ir, atrodo, kad mes toliau traukiniu nebevažiuosime arba mus per sodins į kitą ir pasuks nauja kryptimi.

Sargybiniai su trenksmu atrakina vagonus ir visiems su daiktai liepia kraustyti laukan. Vagone prasidėjo bruzdėjimas. Visi karšligiškai pradėjo krauti į maišus savo turta: kibirus, puodus, dubenėlius, puodukus ir maisto likučius. Palydovai ragina greičiau kraustyti ir nekantrauja. Kas turėjo daugiau bagažo, tai surišo po du maišus, kad galėtų persiversti per petį, nes nežinojome, kaip toli reikės neštis. Dabar mažai kas ir kalba, nes visi tyliai ruošiasi naujai mūsų kelionės kryptim.

Girdžiu, kaip Blaževičienė ragina savo dukrą, kad padėtų tvarkytis ir pakuotis, o Vanda rausiasi po maišą ir nesiskubina eiti iš vagono.

Aš sėdžiu ant narų ir laukiu, kol visi išeis iš pirmo aukšto. Savo maišą sukračiau, perrišau, kad būtų patogiau neštis, ir pasirengimas baigtas. Kelionės metu rugius buvau paskleidusi maiše ir ant jų gulėjau. Da bar neskubu išeiti iš vagono, nes mano manta menkute ir nesunki, todėl lengvai visus pasivysiu.

Vėl girdžiu, kaip mama bara Vandą ir ragina greičiau suktis su persikraustymo darbais. Vanda jau turi šešiolika metų ir šeimoje vyriausia.

Staiga išgirstam, kad kažkas sudužo ir suskambė-

jo stiklai. Spėliojame, kas čia ka sudaužė. Indai kelio nėje buvo labai reikalingi, pravers jie ir tolimesniame mūsų gyvenime, užtat reikia juos saugoti. Motina pripuolusi prie Vandos, klausinėja, ką ji sudaužė, bet ne gauna jokio atsakymo. Apsidairiusi pamatė, kad dukterė sudaužė ir kojomis sutrypė iš namų atsivežtą Stalino paveikslą.

Iš visur pasigirsta pašaipios pastabos:

– Tai tu iki šiol vežei tą paveikslą? Juk matai, kad jo įsakymu mes vežami Sibiro katorgon. Geriau būtum iš namų pasiėmusi reikalingesnį daiktą ar duonos kepaluką.

– Atsargiau su daužymais, nes už tai gali gaut dešimt metų. Už panašius nusikaltimus šiame krašte neglostoma.

– Tai kaip dabar gyvensi mergužele? Tėvyne sumindžiojai savo purvinom komjaunuoliškom kojom, o Dievą pakeitei Stalinu. Tik neseniai meldeisi, jam, o dabar sudaužei. Tokį nepastovumą laikas ir gyvenimas kartais labai skaudžiai baudžia.

– Kad jis kur prasmegtų, kad aš jį garbinčiau. Oku pavo mūsų kraštą, pavergė tautą, išardė šeimas ir mus tremia tolimon šiaurėn, kad šaltyje išmirtume badu, – dar pasigirdo iš minios.

Taip ir pasipylė priekaišijimai Vandos ir Stalino adresu. Bet tada mes dar Stalino žiaurumo nepažinojome. Čia buvo tik pradžia tremtinių kančios kelio.

Akis žemyn nudydusi Vanda tylėjo, lyg žado netekusi.

Iš tos pramogos mus pažadino sargybinio raginimas: „Skarei, skarei“. – „Greičiau, greičiau.“

Visa minia pajuda pirmyn. O sietelio ištisos maršos, ir beveik tik moterys ir vaikai. Tempiam savo turta: vieni labai sunkiai, kiti lengviau, bet vieni kitiems nepadedam.

Einam geležinkeliu, o paskum pasukam kairėn ir tiesiai traukiame į Obės upės uostą. Ten jau stovėjo daugybė baidokų ir laukė mūsų atvažiuojant. Rusai yra blogi organizatoriai, bet šį kartą pasitempta ir imtinių transportacijai suvilкта ištisas laivynas.

Novosibirske mes turėjome būti ankščiau, bet mūsų kelionę sutrukdė karas. Užkišdavo visą ešeloną ant atsarginių bėgių, ir dažnai prastovėdavom ištisas paras, o pro šalį lėkdavo kariniai transportai.

TAIP JIE SLAPSTĖSI Iš 7 psl.

MYKOLAS GUOBYS

1965 gruodžio 11 Konteikių kaime, Mažeikių rajone, buvo išaiškintas nelegaliai gyvenantis Mykolas Guobys. Kilęs iš Vilniaus krašto, nuo Švenčionių pasiturinčio ūkininko sūnus, baigęs lenkiškąjį Batoro universitetą Vilniuje, jis kurį laiką mokytojavo Gaidėje, vėliau studijavo Žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje. Nuo 1944 rudens, vengdamas mobilizacijos į Raud. armiją, Guobys slapstėsi pradžioje Joniško apylinkėse, paskui ilgą laiką gyveno ant tvarto, globojamas pagyvenusių žemaičių poros. Jis išsislapstė 20 metų, tarpais persirengdamas moterimi, besislapstydamas miške, jis buvo savo metu sužeistas ir galėjo dėl to būti laikomas „banditu“ ir kaltinamas už apylinkėje įvykusius „teroro veiksmus“. Jo išaiškinimo aplinkybės taip pat neapaskelbtos.

STANISLOVAS ŠEŠKEVIČIUS

Spaudoje buvo aprašytas Zailių kaimo, Simno apylinkės, Alytaus rajono

gyventojas Stanislovas Šeškevičius, kuris irgi lygiai 20 metų slapstėsi ligi buvo

sugautas. Pirmą kartą jis buvo milicijos pagautas 1944 rudenį. Tada jis, būdamas šaukiamojo amžiaus (gimęs 1924m) slapstėsi namuose, bet suimtas ir perduotas kariniam komisariatui kaip naujokas. Vežamas pabėgo iš sunkvežimio ir vėl pasislėpė. Jo gimtinėje pokario metais smarkiai veikė partizanai. Jų eilėse kovojo ir žuvo kaimynai. Tie, kurie nuėjo bendradarbiauti su okupantu, jų tarpe ir kaimo mokytojas, žuvo nuo partizanų rankos. Tos aplinkybės vertė toliau jaunuolį visokiais būdais slapstytis. Sunku jam buvo išverti rūsyje, požemio tamsoje, kaip 1954 vedė sesuo ir svečiai linksminosi tėvų sodyboje. Spaudos žiniomis, Šeškevičius buvo pagaliau išaiškintas 1964-siais. Matyt, jis ilgai buvo įtariamas buvęs partizanu, nes tik 1967-siais, t. y. po trejų metų kalinimo nesuradus įrodymų, paleistas ir gavęs teisę išdarbinti tėviškės kolchoze. Jeigu tikėti sovietinės spaudos aprašymu, jam padėjo pasiduoti Alytaus rajono milicijai jo svainys, kolūkio brigadininkas. Tačiau kitame šaltinyje teigiama, kad Šeškevičius buvo „demaskuo-

tas“, o nuopelnas už tai priskiriamas „visad budintiems“ čekistams.

PETRAS REPSYS

Petras Repšys, kilęs iš Dumbrių kaimo, Akmenės rajono, pasidavė sovietų valdžios organams po 12 slapstymosi metų, per kuriuos jis, kaip rašoma, nematęs saulės ir svetimų žmogaus. Jo istorija, skelbdama „Tiesa“ rašė, kad jis atėjęs milicijon su maišeliu, pasirošęs keliauti Sibiran. Nors gimęs 1926 metais, jis atrodė senas, žilas, iškritusiais dantimis, gailiai verkęs. Tai buvęs Avižlių eigulys, įtartas palaikęs ryšius su partizanais, iš kurių minimas Erstikis. Palaikęs jauną žmoną Vale, Repšys slapstėsi klojime pas seserį, paskui įsirengė slėptuvę gimtinėje sodyboje. Jis padėdavo namų darbuose, plėšydavęs plunksnas, gražiai ausdavęs. Sesuo Jonė jo darbu pagarsėjusi visoje apylinkėje kaip puiki audėja. Dienomis verpdavęs, naktimis nerdavęs megtukus. Dargi jo vytomis virvėmis naudodavėsi vietinis kolūkis. Tik po to, kai jo draugai sugrižo amnestuoti, ir jis pasiryžęs užbaigti savo nelegalų gyvenimą. Spaudos žinio-

mis, Repšys buvęs paleistas ir nuvežtas darbui į kolūkį prie Šiaulių. Tai turėjo būti apie 1964 metus. Tik jo žmona tiek ilgai neištvėrusi ir su kitu susimetri kavusi. Tokiomis lakoniškais eilutėmis užbaigiama dar viena žmogiškoji tragedija.

DIENAI BAIGIANTIS

Diena taip tyliai amžiams užsimerkė
Ir į šią žemę niekad nebegriš.
Ar tu džiaugies, ar tu ją keiki
Jau šioji diena — praeitis.

Daug kam ji buvo pirmutinė,
Bepradedant žemės kelius,
Ir tūkstančiams jau paskutinė,
Prieš iškeliaujant anapus.

O tu, žmogau, ar pagalvojai,
Kad ši diena nebesugriš,
Kad karstas diena priartėjo,
Kad vakaras ir gal jau amžina naktis!

Z. Kaulienė

TIESA IR GYVENIMAS

LYTIS IR DIEVO MEILĖ

Vysk. Fulton Shenn

Istorija liudija, jog nelaimių, epidemijų, bombardavimų ir kitų didelių pavojų ir vargų laikais, neturintieji amžinų juos palaikančių vertybių, žmonės pasineria ištvirkimo šelstme, orgijose, regėdami, kad jų gyvenimas gali greit pasibaigti.

Susirūpinimas tik praeinančiais žemės daiktai džiovina dorovinį entuziazmą ir skatina gyvuliško pasitenkinimo geismus, kai tokie žmonės regi besiantantį savo gyvenimo galą. Bet nereikia nė tokių katastrofų. Kada tik žemiškasis gyvenimas laikomas už viską svarbiau, tuojau seniai ima kalbėti, jog „ateitis esanti jaunimo rankose“. Kiekvienas vengia šnekėti apie savo senatvę, o jei jau to negalima išvengti, tai kalbama pusiau su panieka arba žiūrima kaip į žaidimą. Kaip žvėrys uždaryti ne narve, o laike, tie žmonės pyksta ant laiko, kam jis nesustodamas teka. Besiskūbinančios dienos mažina žemiškuosius ir vienintelius jų turimus malonumus ir meta šešėlį, kurio reikia stengtis nematyti. O kadangi niekas negali tikėtis amžinai jos išvengti, tai mirties baimė greitai auga.

Nėra iš netyčių, kad dabartinė, lytiškumą taip labai kaip niekad krikščioniškais laikais, pabrėžianti civilizacija gyvena nuolatiniame mirties baimėje. Baudelairas teisingai piešė moderniąją meilę, sėdinčią ant kaukuolės. Kai kūnui pripažįstama moralinė-dorovinė vertybė, jis gimdo gyvenimą: bet kai lytiškumas niekais verčia dorovę, tai pasibaigia mirtimi.

Sviedinį gavęs vaikas negali juomi kaip reikiant pasidžiaugti, jeigu jam pasakoma, kad tai yra vienintelis sviedinys visam jo gyvenimui, kad kito niekada nebegaus, nes bijo jį prarasti. Vaikas gi, kuriam pasakoma, kad jis gaus kitą sviedinį, dar geresnį, niekad nenudevimą, jei tik bus geras, gali juo žaisti ir džiaugtis, kiek tinkamas, nes nėra ko bijoti pirmąjį prarasti. Tas pat yra ir su žmogum tik vieną pasaulį teturinčiu, kaip kontrastų krikščioniui.

Net ir gėrdamasis šiuo pasauliu pirmasis negali atsikratyti baimės, kad jis pasibaigs. Jo malonumus lydi mirties šešėlis. Bet į pomirtinį gyvenimą tikintysis turi tą pranašumą, kad gali būt laimingas ir šiame ir kitame pasaulyje.

ATMESTA PROTINGA SIELA

Ketvirtoji priežastis lyčiai peraukštinti yra paneigimas protingos sielos ir sulyginimas žmogaus su gyvuliu. Tai darant, tuojau pat išmetama dorovė iš žmonių santykių. Dabar ima vyrauti nebe valia, o instinktai, kai dorovinių nuostatų vietą užima daržinės papročiai. Modernioji tragika yra ne tai, kad žmonės dabar dažniau negu anksčiau pasiduoda savo aistroms, bet kad iškrypdami iš tiesaus kelio į sunkelius sako, jog nėra jokio tiesaus kelio.

Ir kitais amžiais žmonės maištavo prieš Dievą, bet jie prisipažino maištaują. Jie nusidėjo, bet jie ir žinojo nusidedą. Jie aiškiai regėjo einą klaidingą keliu. Šiandie žmonės išmeta kelią rodantį žemėlapi.

DIDELĖ APGAULĖ

Sulyginti žmogų su gyvuliu yra didelė apgaulė. Žmogaus lytis nėra tokia pat

kaip gyvulio. Gyvulus jaučia, bet nė vienas gyvulus nemylti. Gyvulyje nėra kūno dvasios susidūrimu, žmoguje—yra. Gyvulio lytis yra grynai mechaniška, tai padirginimas, ir atsiliepiamas į tą dirginimą. Žmogaus lytis yra susijusi su paslaptinumu ir laisve, gyvulio lytis yra tikrai įtampos atleidimas. Žmogaus lyties įvykiai nėra nustatomi jokio naturalaus ritmo, juos nustato valia. Žmogiškoji lytis gali padaryt žmogų liūdną, besijaučiantį vienišu. To ji negali padaryti gyvuliui. Gyvulus gali patenkinti visus savo žemuosius instinktus, žmogus to negali. Jo įtampa kyla iš to, kad jis stengiasi lyties pelais pakeisti gyvenimo duoną.

Visai paleistas iš akių yra kitas žmogiškosios lyties bruožas, tai įgimtosios nuodėmės vaidmuo lytiniame gyvenime, kurį modernioji psichologija netiesioginiai pripažįsta „įtampos“ vardu. Žmogaus prigimtis nėra kiaurai pagadinta, bet ji yra silpna. Todėl gana dažnai susijaudinimas nustelbia protą. Berdiajevas, giliu žvilgsniu pastebėjęs rašo:

„Yra du skirtingi gėrėjimosi būdai. Vienas, primenąs gimtąją nuodėmę, visa da turi savyje nuodų. Kitas — primena rojų. Gėrdamasis lytinės aistros pasitenkinimais, ar valgio malonumais, žmogus turėtų jausti čia esantį nuodą ir atsimentį gimtąją nuodėmę. Tokia yra kiekvieno su aistra susijusio pasigėrėjimo natura, jis visada liudija mūsų prigimties skurdumą, ne jos turtingumą. Bet kai mes patiriame jūros ar kalnų oro malonumą, arba miškų ir laukų aromata, tai primena rojų, čia nėra aistros.“

Palyginame psichologinio pobūdžio malonumus. Tokį pat palyginimą galim praveisti dvasiškoje plotmėje.

Kas gėrisi savo godumo ar tuštybės pasitenkinimu, tas turėtų pajusti nuodą primenantį gimtąją nuodėmę. Bet kai džiaugiamės kūrybinių darbų, aktų, atskleidžiančių tiesą ar sukurtųjų grožį, ar spinduliuojančių meilę kitiems sutvėrimams — tai primena rojų. Kiekvienas iš aistros kyla pasismaginimas yra užnuodytas ir primena gimtąją nuodėmę. Kiekvienas džiaugsmas be aistros ir susijęs su objektyvių vertybių meile primena rojų, leidžia, jaučia paragauti jo malonumą ir išlaisvina iš nuodėmės pančių. Išaukštinti ir perkeisti aistrą reiškia apvalyti ją nuo geidulio ir įvesti į ją kūrybinį elementą. Tai turi pagrindinę svarbą etikai—dorovei. Pirmiausia ir svarbiausia, žmogus turi stengtis išsilaisvinti iš vergijos. Kiekvienas su dvasine laisve nesiderinąs ir jai priešiškas skonis yra blogas. Ir kiekvienas įsigėdimas yra dvasios laisvės priešas, pavergias žmogų. Aistra yra ir nepatenkinama ir persotinama. Ji negali būt patenkinama, nes ji yra blogos begalybės ilgesys. Yra kita geismo rūšis. Ta irgi siekia begalybės, pav.: visiško (absolūtaus) teisingumo alkis. Alkstantieji ir trokštantieji teisybės yra palaiminti, nes jie siekia amžinybės, o ne blogos begalybės. Mūsų gyvenimą pripildančioji dieviška tikrovė yra priešinga nuobodžiui ir tuštumui, kylanti iš nedoro įgeidžio gyventi pačia savo prigimtimi yra geismas. Geismas yra

Nekūrybingas, priešiškas kūrybai. Kūrybingumas yra dosnus pasiaukojantis, t. y. duodąs savo jėgas, kai geismas nori viską sau paglemžti, yra godus nepasotinamas, iščiulpėjas. Tikra meilė duoda milimajam jėgų, o meilė — aistra kaip vampiras, iščiulpija kito asmens jėgas. Todėl geismas ir laisvė yra priešai, kaip ir geismas bei kūrybiškumas. Geismas yra iškrypusi ir savo viduje nusilpusi aistra. Jėga yra kurianti galia, bet yra ir geismas meilės.

Visas jėgas Lietuvos laisvei!

ZIGMAS BUTKUS

Šio rašinio autorius yra sovietu okupuotoje Lietuvoje užaugęs ir išsimokslinęs advokatas, neseniai su šeima pasiekęs laisvąją Ameriką. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 55-sios sukakties minėjime Toronte vasario 18 d. jis buvo kviestas pasakyti pagrindinę kalbą. Deja, ne dėl nuo jo priklausančių priežasčių jis iš Čikagos atvykti negalėjo, tačiau atsiuntė paruoštą kalbą. Gavę autorius sutikimą, ją ištiesai spausdiname, juoba, kad minėjimo metu ji nebuvo visai tinkamai perduota. Visos antraštės — "TŽ" redakcijos. RED.

Man labai džiugu šiandien kalbėti šios didelės šventės proga visiems lietuviams, visiems tiems, kuriems brangi ir šventa laisvė, nepriklausomybė. O mano šeimai ši šventė yra labai svarbi dar ir tuo, kad ją švenčiame pirmą kartą laisvajame pasaulyje. Lietuvių tauta, rusų okupantų prislėgta ir naikinama, negali viešai paminėti savo tautinės šventės — Vasario 16-sios, Lietuvos nepriklausomybės dienos. Negali to padaryti ir lietuviai, ištremti į tolimąjį Sibirą. Tik laisvojo pasaulio lietuviai šią dieną mini ir minės. Tikras lietuvis — savo tėvynės sūnus ar dukra, niekad nepamirs ir tų, kurie labai sudėtingose istorinėse sąlygose išdrįso padaryti tokį žingsnį. "Ižūli gauja" — taip tarė vyriausiojo vokiečių fronto štabo (Obosto) žmonės, išgirdę, kad 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje Lietuvos Taryba paskelbė aktą, kuriame nebuvo jokių konvencijų. Tai tikrai buvo drąsus žygis, tautinės vienybės žygis, iš kurio turėtų pasimokyti kartų kartos. Iš jo turėtume pasimokyti mes visi ir įsisąmoninti, kad tik vienybė, tvirtas, principingas savo teisingo reikalo supratimas gali nugalėti visas kliūtis tautos nepriklausomybės ir laisvės siekiant.

Nepasiduoti skaldymui

Šiandien nelaikas ir nevieta kalbėti apie susiskaldymą lietuvių visuomenėje, ypač JAV, tačiau nereikia pamiršti, kad mes visi būsimės atsakingi prieš istoriją, prieš savo pavergtą tautą. Būtų žymiai geriau, jei valdžios įstaigų duris varstytų ne paskirų, smulkių organizacijų veikėjai, bet vieningos, darnios ir idėjiškai stiprios emigracinės politinės veiklos vadovai, nes visų vienas ir bendras tikslas — laisvoji Lietuva.

Maskvos vadai, turėdami vientisą valstybinį propagandos aparatą (jis veikia centralizuotai), visomis priemonėmis siekia savo tikslų. Labai gaila, kad Vakarai to nesupranta, o mūsų lietuviai emigracijoje pasiduoda skaldymui. Bandoma pasiteisinti laisvės sąvoka, diktatūros nebuvimu ir t. t., tačiau jau prienama prie to, kad lietuviai savo vaikus pradeda patikėti komunistų auklėjimui pionierių stovyklose. O kas seks po to? Be ne visiems reikės stoti į kompartijos eiles ir organizuoti Vakarų

valstybėse socialistines revoliucijas!

Reikia kovos, o ne kivirčų

Šia proga aš noriu pacituoti Briuselyje leidžiamo rusų tautinio judėjimo organo "Čiasavoj" (Sargybinis, 1972 m. gruodis) mintis:

Baltasis karas Rusijoje... Po to nesuskaičiuojami liaudies sukilimai... Karas Ispanijoje... Stalino įvykdytas apgavimas... Sukilimai Rytų Berlyne, Vengrijoje, Lenkijoje, Čekoslovakijos okupacija... Pavergtos Rusijos liaudies didvyrių kova...

Zigmas Butkus, šio rašinio autorius, su savo šeima Jungtinėje Amerikos Valstybėse

Ko dar reikia įtikinti laisvojo pasaulio valdytojams, kad ne "saugumo konferencijos" gali juos išgelbėti, bet tvirta, ir neveidmaininga politika komunistinių satrapų atžvilgiu, privedusių savo šalį prie ekonominio bei politinio chaoso ir norinčių į tokį pat chaosą įtraukti visą pasaulį.

Tai tikrai teisingi žodžiai, nes Vakaruose tinkamai neįvertinamas komunistinis pavojus. Mūsų politiniai veikėjai turėtų baigti paikus savitarpio kivirčius ir susivienyti bendrai kovai prieš komunizmą visur, kur tik jis bepasireiškia.

Tarptautinėje plotmėje

Labai dažnai, sprendžiant smulkmeniškąs problemas, nematoma didelių. Pvz. labai, mūsų manymu, mažai padaryta Europos saugumo konferencijos klausimu. O toks gyvybiškai svarbus Lietuvai klausimas. Be to, ypač Europoje, yra daug įvairių tarptautinių organizacijų, kuriomis reikėtų susidomėti, ištraukti į jų veiklą. 1972 m. gruodžio 18—20 d. d. teko dalyvauti Tarptautinio Komiteto Žmo-

gaus Teisėms Ginti Tarybų Sąjungoje simpoziume Briuselyje. Kai dar gerokai prieš kelionę supažindinau su jo veikla ir simpoziumo tematika mūsų VLIKą, ALTą, buvau nustebintas jų skeptišku požiūriu į tą klausimą. Tačiau dalyvaudamas simpoziume pamačiau, koks buvo susidomėjimas Lietuva ir kitomis pavergtomis tautomis. Per tokį trumpą laiką teko kalbėti per Vakarų Vokietijos televiziją, radiją "Laisvė", turėti interviu su visa eile Europos laikraščių korespondentų. Esu labai

ganams, pateikusiems jam "kaltinimą":

Kai susiduria Dievo ir žmonių įstatymai, aš pasirenku Viešpaties įsakymą. Ateityje, kiek jėgos leis, ir toliau vykdysiu vaikų mokymą tikėjimo. Tai, kas vadinama "kalta", skaitau savo švenčiausia pareiga..."

Ryžto žmonės

O ką bekalbėti apie tokius, kaip Kalanta ir kiti, kurie net savo gyvybę paaukojo laisvosios Lietuvos vardan. Jeigu Jums būtų tekę pamatyti Kauną 1972 metų gegužės 18—19 d. d., tikrai būtumėte supratę, kad mūsų tauta nenusilenkė okupantui. Rusų vykdomos prievartos ir fizinio naikinimo liudininku aš buvau nuo pat vokiškųjų okupantų išvairo ir kito, rusiškojo okupanto, atėjimo. Puikiai prisimenu tą vadinamąją "klasios kovą", kai buvo išnaikinti mūsų miško broliai. Tada ir maniškėje Eržvilko vidurinėje mokykloje buvo suorganizuotas ir

vėliau saugumiečių sunaikintas partizanų štabas su mokyklos direktoriumi Uolevičiumi priešakyje. 1956 m., būdamas Vilniaus universiteto studentu, aš nedvejodamas dalyvavau Rusų kapinėse įvykusioje demonstracijoje. Nors Vilnius atrodė beveik surusintas, protesto vardan prieš okupantus išėjo tūkstančiai žmonių. Mes, studentai, po demonstracijos išvaikymo, organizavome universiteto kiemuose rašymą šūkių "Tegyvuoja Vengrijos revoliucija". Žinoma, kaip ir studentai už tai buvo nuteisti, kaip ir pašalinti iš universiteto, o tie, kurie nebuvome pakankamai išaiškinti, buvome priversti išvykti į Kazachstaną dirbėti.

Minėdamas visa tai, mieli lietuviai, aš noriu parodyti ypatingai svarbų jaunimo vaidmenį tėvynės laisvinimo kovoje. Noriu, kad laisvojo pasaulio jaunuoliai lietuviai būtų verti savo tautiečių pavergtoje tėvynėje. Negalima pasiduoti komunistų viliojimui vienašališkai bendradarbiauti, vykinti net studijuoti į Lietuvos augštąsias mokyklas, užimant vietas tų, kuriems jos labiau reikalingos. Dėlto jie gali būti priversti eiti dirbti į fabrikus, gamyklas. Žinoma, ir mūsų politiniai veikėjai turi pagerinti savo veiklos principus, siekdami apjungti daugiau jaunimo į politinį darbą.

Rusai nepasikeitė

Plačiau apsistojant ties pavergtos tėvynės problemomis ir dabartine padėtimi, reikia pažymėti, kad rusų nacionalinė politika jos atžvilgiu yra tokia pati, kaip ir buvo prieš šimtą metų. Jėga įjungę Lietuvą į TSRS sudėtį, komunistiniai Maskvos vadovai visiškai nesiskaito su jos interesais, laiko absoliučioje savo priklausomybėje.

3 u s d a u g i a u

MŪSŲ ŽINIOS

Ys. Kazimieras

DIDŽIOSIOS SAVAITES PAMALDOS

Verbų sekmadienį, bal. 15 d.

Verbų šventimas prieš 8 valandos mišias.

DIDIJĮ KETVIRTADIENĮ tik vienerios mišios 19.30 valandą.

DIDIJĮ PENKTADIENĮ

15 val. Kryžiaus pagerbimas ir kitos apeigos. Bus galima priimti sv. Komunija.

DIDIJĮ ŠEŠTADIENĮ

19 val. ugnies šventimas ir kitos apeigos.

Bus galima atlikti velykine išpažintį valandą prieš visas pamaldas.

VELYKOSE

šv. mišios 8 ir 17 valandą.

Argi galetu nuoširdus katalikas, kata likė džiaugsmingai ir ramia sąžine sukurti ir švęst Velykas neatlikęs velykinės išpažinties ir nepriėmęs Švenčiausiojo? Tenelieka né vieno lietuvių kataliko be velykinės. Juo seniau bebūta, juo labiau reikalinga nebeatidėlioiant atlikti. Kas žino, kam šios Velykos bus paskutinės šioje žemelėje?

ŽILVITIEČIŲ JUBILIEJUS

Esamieji ir buvusieji Žilvitiečiai, ugingas jaunime nuo 15 metų aukštyn, sukrušk, prisimink savo praeities žygius ir nedelsdamas ateik į Jaunimo Namus balandžio mėn. 7 d. šeštadienį 17 val. Susipažinsim su šių garbingų metų minėjimų programa, pasiūnekėsime, pasidrauginsim, na ir pradėsime ... pajudinti žemę!

Kas be rimtos priežasties neateitų, tegu žino, kad padarys didelį nemalonumą visiems savo draugams ir draugėms.

Kun. S. Šileika ir Kun. H. Šulcas.

DIDŽIOJI SAVAITĖ JAUNIMUI

Nuo Verbų šeštadienio, balandžio 14, iki Didžiojo Ketvirtadienio, balandžio 20, vasarvietėje netoli São Roque bus rekolekcijos jaunimui tarp 13 ir 18 metų. Išvyksta sekmadienį 14 val. iš Ramovės. Pasiimti miegamus maišus arba antklodes. (Žr. pranešimą 5 psl.)

REKOLEKCIJŲ tikslas: kasdien bus po vienerias diskusijas viena iš šių temų
1 - Jaunimo keliai (kartų skirtumai)
2 - Jaunimas ieško (pramogos ir kt.)
3 - Tikroji draugystė--ar dar randama?
4 - Ar nori tikros laimės?

KAINA: 50,00 kr.

Kreiptis į kun. Hermaną Šulcą.

PABALTIEČIŲ ŽINIOS

METINĖ PARODA įvyks birželio 14 - 25 dienomis Praça Roosevelt, São Paulo. Latviai ir estai daugiau dėmesio šiais

metais kreips į tapybą (paveikslus).

BIRŽELIO TVYKIŲ MINEJIMAS

numatytas 10 d., 15 val., bet vieta dar nesurasta. Pamaldų šiemet nebus kartu bet kiekviena kolonija rengs savąsias, estai birželio 13.

METINĖ IŠVYKA nukelta į spalio mėnesį.

ESTŲ KOLONIJA mini savo parapijos 15 metų sukaktį balandžio 8 d., į apeigas pakvietę lietuvių ir latvių atstovus.

BALTŲ BIULETENIO nr. 2 (5) išėjo šią savaitę. (Galima gauti ML redakcijoje). Daugiausia dėmesio skirta V P. Amerikos lietuvių kongresui.

Ši nekantriai laukta Č. Gedgaudo knyga „MŪSŲ PRAEITIES BEIEŠKANT“, atskleidžianti daug mūsų senovės paslapčių, pagaliau išvydo šviesą Kietais viršeliais 15 dol. Perlaidas galima siųsti tiesiog autoriui. P. O. Box 5544 Santa Monica Cal. 90405.

LIETUVIS GYDYTOJAS

Dr. ANTANAS ŠIAULYS

Chirurgija, neurologija, kitiškai.

R. dos Trilhas nr 1822 Mooca. Tel. 92-39-91

URUGVAJUS

Urugvajaus Liet. Kultūros Draugija išsirinko naują valdybą: Pirmininku Vytautą Dorelį, vicepirm. Praną Stanevičių, sekretoriu Juozą Edv. Petruškevičių, vicepirm. Julijū Jozauską, kasininku Rožę Sčesnulevičiūtę, vicekasininku Joną Kamandulį, Narys - Antanas Svetikas.

Urugvajaus „Žinių“ redakcija nuoširdžiai prašo: „Miehi Tėveliai, kalbėkit su savo vaikais ir anūkais lietuviškai. Tai didelis turtas, kurį jūs jiems perduosit visam gyvenimui.“

Tą patį prašymą siunčiame ir Jums, visi M. Lietuvos skaitytojai. Jaunimo Kongresu Amerikoje mūsų, Brazilijos lietuvių jaunimas kalbejo silpniausiai lietuviškai. Iki ateinančio kongreso čia, Brazilijoje, padėkit jam pramokti gerai lietuviškai susikalbėti su atvyksiančiais svečiais, kurie portugaliskai nemokės.

ALFREDAS STANEVIČIUS, Monte video liet. jaunimo tautinių šokių organizatorius, mokytojas ir širdis pasitraukė iš mokytojo ir vadovų pareigų, nes nori pagilinti dantisto gydytojo ir profesoriaus mokslo žinias, todėl turi vėl lankytis vakarais universiteta. Jam vadovaujant, Ažuolynas pasiekė didelio meninio tobulumo. Būtu gaila, jei jis taip išnyktų kaip GINTARAS m. rašo Žinių apžvalgininkas.

TŪKSTANČIAI DOLERIU

(iš 4 pusl.)

ruošti Š. Amerikoje ir taip pat P. Amerikoje tautinių šokių mokytojų kursus; V Taut. šokių šventę ruošti 1976 m., t.y. už keturių metų, nes penkeri metai, mano manymu, yra per ilgas laiko tarpas... Po dr. L. Kriaučeliūno kalbos šventės išlaidas smulkiau aptarė išdininkas Ignas Petrauskas, ant savo pečių nešęs visą finansinę atskaitomybę, gi, priėmęs čekį, gražų žodį tarė inž. Vyrt. Volertas, išskeldamas Kriaučeliūno šeimos, komiteto narių, spaudos ir kitų didžiulį darbą, įdėtą šventę rengiant. Šventės rengėjų pirmininko sugestijos viešai skelbiamos spaudoje, kad visuomenė žinotų, ko pageidauja tie žmonės, kurie šventės pasisekimui atidavė ne tik talentus, bet ir širdis. Pasibaigus posėdžiui, ten pat Jaunimo centro įvyko kuklios vaišės, o po to visi ėjom žiūrėti sukaktuvinio "Antrojo kaimo" spektaklio, kurį aprašysiu kitos savaitės apžvalgoje.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos posėdis įvyks šv. Kazimiero parapijos patalpose balandžio 12, ketvirtadienį, 20 val.

Balandžio 13, penktadienį, Vila Zelinos jaunimo namuose kviečiamas posėdis trečiojo Jaunimo Kongreso (1975 metais) reikalui. Būtina dalyvauti antrojo Kongreso atstovams ir dalyviams.

Šią savaitę São Paule darbo sumetimais lankosi dr. J. Norkaitis iš Vokietijos, susitinka su lietuvišiais veikėjais.

EKSKURSIJA Į ŠIAURĖS AMERIKA

Br. L. Bendruomenės sekcijos pirmininkas Baltijos Komitete kap. J. Čiuvinškas/praneša, kad Latvių kolonija ruošia ekskursiją į Š. Ameriką. Kviečia ir lietuvių koloniją pasinaudoti šia proga. Bilietai kainuos ne daugiau, kaip 400 dolerių ten ir atgal. Jei atsiras daugiau norinčių važiuoti, tai ir bilietų kainos gali būti sumažintos.

Ekskursija išvyks iš S. Paulo rugpjūčio 29 d. ir grįš rugsėjo 29 d. Š. Amerikoje pasiliiks 30 dienų. Smulkesnių žinių gali suteikti Pabaltijos Komiteto nariai.

JAUKŪS PIETŪS

Sąjungos - Aliança mėnesiniai pietūs bus balandžio 8 dieną, 13 valandą. Norintieji praleisti popietę jaukioje smagioje nuotaikoje su savo artimaisiais, malonėkit užsiregistruoti telefonais 273-58-51 arba: 93.54-70. (sk)

UŽSIMOKĖJO UŽ M.L.

Po 30 kr. Bolis Adomavičius, Jonas Svolkinas, Ona Serbentaitė-Ochsendorf, Kaz. Lipas, Mirna Braslauskaitė, Leonas Adomavičius, Jonas Adomavičius, Elena Vajevodskis.

50 kr. Petronėlė Katinienė

100 kr. Juozas Baužys (savo tardadienio proga).

150 kr. Šv. Juozapo Vyrų Brolija (Garbės leidėja).

MIRĖ

Kovo 12 Emilija Turkinis Blakis 73 m. amžiaus, gyv. Vila Granada; palaidota Penha kapuose.

Kovo 17 mirė Angelina Misiūnienė gyvenusi Vila Alpinoje. Paliko liūdinčią dukterį (7 d. mišios buvo 26.III. Vila Zelinoje).

Š.m. Kovo mėn. 26 d. mirė Stasė Kunauskaitė-Paškevičienė, gyv. Casa Verde, sulaukusi 72 metų amžiaus, nors jau eilę metų buvo paraližuota. Kilimo ji buvo iš Vievio, Trakų apskr.

Kovo 28 d. mirė Adolfas Žalkauskas, 41 m. amžiaus, gyv. Quinta das Paineiras (Vila Zelina). Liko žmona su 3 vaikais, tėvai ir seserys.

Kovo 31 ligoninėje mirė Parque das Nações gyvenanti Ona Stočkienė, sėkmingai operuota, bet patyrusi komplikacijų po operacijos. Sekmadienį, balandžio 1, mėnesinės Parque lietuvių pamaldos buvo perkeltos į ligoninę, atlaikytos už mirusios vėle, o popiet palaidota didelės minios į Camilopolis kapines. Vekionė atvyko į Braziliją po antrojo karo. Paliko savo vyrą Albertą senutę motiną, du sūnus, marčias ir vaikaičius. Buvo veikli lietuvių teatrų dalyvė, liet. pamaldose skaitydavo skaitymus, padėdavo pravesti giesmes.

Kovo 31 ligoninėje mirė Emilija Bagdonienė, gyvenanti Agua Raza. Nuliūdime paliko vyrą, tris dukteris žentas, anūkus ir senutę motiną.

MŪSŲ
LIETUVA

NOSSA LITUÂNIA
Caixa Postal. 4421
01000 São Paulo, ESP

★
Diretor Responsável
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator Jonas Kidykas
Administrador Jonas Bružikas
★

METINĖ PRENUMERATA: 30 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 150 kr.; Paskiro numerio kaina: 60 centavų. Užuojautes ir sveikinimai nuo 10 kr., pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija.

Straipsnių ir korespondencijų redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjo nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spaudinamas antradienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau, kaip iki pirmadienio pietu.

10X18